

WWF

2/2022

Kort och gott på svenska

KRIGET I UKRAINA PÅVERKAR MILJÖN

Under flera månader har världens uppmärksamhet – och med rätta – riktats mot kriget i Ukraina. Det är en fruktansvärd humanitär kris, och mina tankar är med ukrainarna och alla de människor som drabbats av kriget.

Det hemska kriget påverkar också naturen. Naturligtvis märks krigets mest påtagliga inverkan på miljön i Ukraina. Ukrainas natur är mycket varierande, och det finns tiotals våtmarker av internationell betydelse i landet. Krigföringen ökar bland annat risken för skogsbränder, och de giftiga ämnen som finns i projektiler och sprängämnen kan också förorena värdefulla vattenkällor som även människor använder.

Kriget påverkar naturligtvis våra ukrainska kollegers arbete: även om de flesta av WWF:s ukrainska projekt för att skydda naturen fokuserar på de mer fredliga västra regionerna i landet har alla våra kollegers projekt åtminstone saktat ner.

Krigets miljöpåverkan är dock också synliga utanför Ukrainas gränser. I Finlands natur kan kriget ses till exempel som en ökande avskogning. Du kan läsa om krigets potentiella miljöpåverkan i denna tidskrift i en intervju med vår naturskyddschef Jari Luukkonen.

Jag hoppas på en fredlig lösning på kriget. Fred mellan människor är också grunden för att bygga en framtid där människorna och naturen lever i balans.

Liisa Rohweder
generalsekreterare, WWF Finland

Friluftsliv utan att det

BARKAR ÅT SKOGEN

TEXT OCH FOTON PINJA SILVONEN

Friluftslivets ökande popularitet har tagit många nya vandrare till nationalparkerna. Henriikka Reinman från Aamukahvilla-media vet att när man ska ut i terrängen är friluftsetiketten bra att känna till.

Den breda sandvägen har tjänat Borgå skidåkare ännu för några veckor sedan. Det är slutet av april, och då och då sjunker foten ännu ner i den solmjuka snön.

En stor ljusbrun fågel flyger upp i luften från väggkanten och bryter tystnaden i den omgivande skogen. Orre- eller fasanhona, tror vi.

Snart kommer vi till ett mysigt litet vindskydd vid en damm. De nakna klipporna på den motliggande stranden glöder av värme i solen.

Henriikka Reinman, grundare av Aamukahvilla-media, plockar upp de bitar av folie som finns kvar på eldplatsen i sin ryggsäck och börjar rutinerat göra upp eld.

Friluftslivets popularitet började öka i mitten av 2010-talet. Samtidigt började hobbyn intressera även sådana av Reinmans vänner som tidigare tyckt att hela

hobbyn var lite generande. Plötsligt fanns det en kö av människor att gå på utflykt med. Slutligen fick pandemin besökarsantalet i speciellt nationalparkerna att explodera, då strandsemestrarna under söderns sol har tvingats bytas mot inrikesturism.

Friluftslivet har varit en kär hobby för Reinman sedan flera år tillbaka och dessutom har hon studerat för att bli vildmarksguide. Av miljökäl har Reinman undvikit utrikesflyg redan i tre och ett halvt år, och hon försöker se till att i det stora hela leva sin vardag så miljövänligt som möjligt. Till exempel när hon reser till sitt andra hem i Äkäslompolo föredrar hon tåget, men ger också sig själv nåd.

”Även om man ibland kör norrut med bil eller värmer brödet i folie är dessa bättre alternativ än att flyga till Thailand”, säger hon. ▶

Av Södra Finlands nationalparker kan man nå Noux och Sibbo stor-skog med kollektivtrafiken. Samå-kning kan vara att föredra när du reser till svårare tillgängliga desti-nationer. Till exempel på Facebook finns grupper där du kan hitta en skjuts eller erbjuda en plats i din egen bil för personer som reser i samma riktning. Ett alternativ är att ta tåget så långt du kan, och på plats hyra sig en bil för längre sträckor eller en cykel för kortare avstånd.

I höstas testade Reinman en hållbar vandrars nationalparksrutt i Salla och Hossa områden, som förutom en kort taxi-resa kunde genomföras med enbart kollek-tivatrafik. Reinman hoppas på mer hållbara naturturstjänster och tillgänglighet i Finland.

”Vi har fantastiska lokala turistmål som är värda att bekanta sig med, men de över-skuggas av enkla paketresor utomlands. Särskilt när man reser med små barn finns det behov av enkelhet och i förväg planera-de helheter.”

När det gäller bekvämlighet och miljö-vänlighet är ett vandringsmål ofta över-lägsen de andra: den närliggande naturen. Även Reinman är ofta ute efter utflykts-platser i den närliggande naturen. En så-dan plats är också detta vindskydd, där kaffet snart börjar koka över öppen eld.

”Det är ingen idé att flyga långt för att utforska naturen om inget i närheten ännu har utforskats”, funderar hon.

En tävling om nationalparker

Finlands 41 nationalparker spelar en viktig roll inte bara för att säkra de mest värdeful-la naturområdena, utan också för att göra dem attraktiva för turismen. Bara i fjol be-sökte mer än fyra miljoner personer dem. Ett stort antal besökare ökar å sin sida trycket på hållbarheten i användningen av naturen.

Nationalparker har två viktiga uppgifter: fungera som stödjepunkter för naturskyd-det och som rekreations- och utbildnings-områden. Det finns motsägelser mellan de båda rollerna, men de utesluter inte varan-dra. Att göra utflykter och vistas i naturen stärker människans naturrelation och där-med behovet att skydda naturen. Ju bekan-tare skogarna och den övriga naturen blir, desto viktigare blir de.

Upprättandet av nationalparken Noux på Vichtis, Esbos och Kyrksläotts områden är ett bra exempel. Upprättandet av parken befarades begränsa annan verksamhet i området och det fanns motstånd mot grundandet av nationalparken, även om kärn-områdena redan tidigare hade skyddats. Nationalparken grundades år 1994 och snart blev stigarna i Noux de mest kända

i Finland.

De andra kommunerna förbisåg inte Noux popularitet, utan började till och med föreslå nationalparker för sina områden på egen hand. De nyaste parkerna, Hossa och Salla, har grundats i befintliga skyddsom-råden eller inom statens friluftsområden. Enligt **Petteri Tolvanen**, programchef för WWF, skulle det ha varit möjligt att avse-värt utöka skyddsområdet på statens mark i Salla när nationalparken grundades, men detta gjordes inte, utan det redan befintliga naturskyddsområdets status ändrades endast till en nationalpark. Naturligtvis kan nationalparken även byggas ut efter grundandet, såsom hela tiden har gjorts i bland annat Noux.

Även om grundandet av nationalparker är positivt för naturen på grund av starka bevarandebestämmelser, är WWF något bekymrat över det faktum att national-parkerna blir alltmer attraktiva projekt för regional utveckling och naturturism. I detta fall kan en förbättring av naturens skyddssituation spela en sekundär roll. Kommuner längtar inte efter nationalpar-ker utan anledning. Varje euro som inver-tas i parken ger tio euro i turistintäkter till regionerna.

Miljöministeriet har ansett att det är vik-tigt att varje ny nationalpark tillför något nytt till nätverket av Finlands nationalpar-ker. Det är därför viktigt att det finns en till-räckligt stor nationalpark i varje landskap där naturskyddet och rekreatiansanvänd-ningen kan kombineras.

Allas rätt och ansvar

När man tittar på omgivningen runt vind-skyddet ser man bitar av engångsmuggar, en trasig kulspeppenna samt plast och papper som kanske blivit över från matför-packningar.

”En gång var vi i Noux och lagade mid-dag med ett stormkök. Ett par kom frågade om de kunde vara med oss för att göra upp eld. Vi svarade att naturligtvis, men att de

inte kunde göra upp en eld på platsen, eftersom det inte var en laglig lägereldsplats. Mannen blev tydligt upprörd och till sist lämnade de platsen. Kan-ske för att göra upp eld någon annanstans”, säger Reinman och dricker ångande kaffe ur sin kåsa.

WWF:s frivilliga har hittat nästan 500 olagliga lägerelds-platser i Noux nationalpark under de senaste två åren under tälkon för att riva olagliga eldstäder. Att göra upp eld är inte en allmän rättighet, även om man kan tro det. Dessutom är olagliga eldstäder tyvärr ofta förknippade med att hugga ner träd, hugga ner torrakor och riva upp levande grenar för tändnings-ändamål. Även på lagliga platser måste skogsbrandsvarningen kontrolleras på Me-teorologiska institutets webbplats innan man gör upp eld.

Reinman är bekant med reglerna för lä-gereldsplatser, men hon vet att hon själv har gjort misstag och till exempel satt upp ett tält på fel plats någon gång.

”Jag önskar att någon i dessa stunder skulle ha berättat för mig att det inte är okej att göra så.”

I nationalparker, om någonstans, måste användningen av området ske med respekt för naturvärden och natur. Naturligtvis be-gränsar även områdenas naturvårdande karaktär användningen av dem.

Till följd av det ökande friluftslivet och det allt mer populära terrängcyklandet lämnar markanta spår i naturen då stigar och hjulspår slits upp och vidgas. Enligt Forststyrelsen stör det där nästan alltid mer människans öga än själva naturen. Verkliga skador har dock orsakats i områden utan-för rutterna, där den mänskliga rörligheten har ökat avsevärt.

I Kuusamo, på klipporna i nationalpar-ken Oulanka, är det känt att häckningen av pilgrimsfalken har avbrutits en del år på grund av störningar som orsakats av besökare. Sedan dess har det varit nödvändigt att införa restriktioner i områdena under häckningssäsongen. I Noux riskerar också tjädernas parningsplatser att störas av det ökande antalet av människor.

Reinman har fått leva en barndom där hon har fått peta på myrstackar och krypa på mossa. Kanske är det därför hon känner sig så bekant och trygg med i naturen.

”Jag vill fortfarande lära mig mer om den hela tiden. Till exempel köpte jag just en fågelbok så att jag kan lära känna fåg-larna på vår gård. Jag hoppas att mitt eget barn också växer upp till att respektera och värna om naturen”, säger hon och plockar upp ännu en engångsmugg som övergivits bakom vindskyddet. ■

Nya

FRAMGÅNGAR

Tack för ditt stöd! Dessa aktuella framgångar skulle inte vara möjliga utan våra stödjare och vårt långsiktiga naturskyddsarbete. Fler framgångshistorier hittar du på wwf.fi/suojelusaavutukset

© SHUTTERSTOCK / MOHAMED ABDULRAHEEW / WWF

FN inleder förhandlingar om ett globalt kontrakt om plastavfall

Vid FN:s miljökonferens togs ett historiskt steg när medlemsstaterna enhälligt beslöt att inleda förhandlingar om ett rättsligt bindande kontrakt om plastavfall. Målet är att skapa internationella regler och skyldigheter för plastens hela livscykel, från produktion till konsumtion och avfallshantering. Mer än 2,2 miljoner människor runt om i världen under-tecknade vår vädjan till stöd för kontraktet. Dessutom har över 120 internationella företag och över 1 000 icke-statliga organisationer stött kontraktet. Vi anser att beslutet är en av de mest ambitiösa miljöåtgärderna i världen sedan Montrealprotokollet från år 1989, som ledde till ett förbud för ämnen som bryter ned ozonskiktet. Kontraktet förväntas vara slutfört senast i slutet av 2024.

© WWF-VIETNAM / DENISE STILLEY

Ett antal internationella organisationer belönade Nepal för tigerskydd

© SUYASH KESHARI / WWF-INTERNATIONAL

Nepal tog emot två uppskattade priser för skyddet av tigrar – en för framgången i Bardia nationalpark och en för det arbete som utförts i Khata skogskorridor. På mindre än tio år ökade antalet tigrar i Bardia från 18 till cirka 90 individer. Skogskorridoren i Khata, å andra sidan, utvidgar livsmiljön för tigrar och andra vilda djur, när djuren kan röra sig längs skogskorridoren över gränsen mellan Nepal och Indien. Vi har arbetat under ledning av våra kollegor i WWF Nepal i båda regionerna. Arbetet i Khatas skogskorridor har också fått stöd av det finska utrikesministeriets medel för utvecklingssamarbete.

1,5 miljoner finländare deltog i Earth Hour

© LIISA TAKALA / WWF

Lördagen den 26 mars visade man i Finland och omvärlden upp en gemensam ljussignal för jorden. Enligt en ny enkätundersökning deltog cirka 1,5 miljoner finländare i Earth Hour-evenemanget organiserat av oss. På vår webbplats, i skolor samt i sociala medier gavs också tusentals löften för jorden. "Earth Hour erbjöd många personer en viktig möjlighet till socialgemenskap, att vara tillsammans och påverka en bättre framtid. Nu ligger bollen hos beslutsfattarna, som ansvarar för att höra vårt budskap och agera för klimatet och naturen", säger Liisa Rohweder, generalsekreterare för WWF Finland.

Betydande antal fållor borttagna från Mekongområdet

Vi stöder borttagandet av olagliga fållor för att skydda utrotningshotade arter i Mekongområdet i Sydostasien. På våren fick vi en rapport om resultaten i regionen i slutet av 2021. Patrullerna vi stödde tog bort eller gjorde ofarliga 4 073 fållor i området runt centrala Annamiterna. På den östra slätten i Kambodja och Vietnam togs 6 511 fållor bort eller gjordes ofarliga. Patrullerna räddade och konfiskerade också djur som olagligt fångats av tjuvjägare och släppte dem fria.

Stödjarservice

Telefon: 040 192 3112,
vardagar kl. 9–16

E-post: donator@wwf.fi

Adress: WWF Finland,
stödjarservice, Fågelviksgatan 10, 00500 Helsingfors
wwf.fi/kummipalvelu

Donationskonto: FI41 1572 3000 0111 89
BIC (Swift) NDEAFIHH

© ANJA-ERIKA SIMIKOSKI / WWF

Tack för att du stöder vårt arbete!

För att hedra de soliga sommarkdagarna satte vi ihop ett omfattande sommartipspaket och ringde en långvarig fadder som har varit med oss i årtionden. Tack så mycket till alla våra anhängare för ert stöd för vårt viktiga arbete. Endast tillsammans kan vi uppnå resultat!

SOMMARENS MENY I DIN E-POST

På sommaren har du tid att prova i nya maträtter. En miljövänlig kost är också en effektiv handling eftersom maten har en betydande inverkan på klimatet och naturen. WWF erbjuder en gratis matkurs i din e-post som hjälper

dig att hitta helt nya, läckra delikatesser för ditt sommarbord. Skaffa färska recept och tips varje vecka i sex veckor – och sommarbordet är dukat! Kursen finns endast på finska. Beställ här: wwf.fi/ruokakurssi.

© MYTHIA / SHUTTERSTOCK

Grunda en egen insamling för naturen

Är det fest på gång och istället för presenter vill du gynna naturen? Vill du utmana dina vänner eller kollegor att göra gott tillsammans? Genom att sätta upp WWF:s Oma keräys (Egen insamling) för tigrar, saimenvikare eller någon av våra nio andra alternativ hjälper du till att skydda den mångfaldiga naturen. Att grunda en insamling är enkelt, och du kommer att kunna följa din insamling i realtid. Var du den första och inspirera andra att donera! Läs mer: oma.wwf.fi.

© STAFFAN NIOSFRAN/WILD WONDERS OF CHINA / WWF

Vem är en naturvän nära dig?

Vill du minnas dina nära och kära och naturen på samma gång? Du kan också skaffa ett fadderskap som gåva till en annan person och välja donationsobjektet i enlighet med gåvomottagarens intresse. Detta är ett särskilt populärt sätt att engagera till exempel ungdomar och barn i naturvården. Presentfaddern får WWF-tidningen samt nyheter om våra gemensamma framgångar regelbundet. För mer information, vänligen besök: wwf.fi/lahjaksi

Byt till digital tidning

Visste du att istället för ett pappersmagasin, kan du också prenumerera på en digital version av WWF-tidningen i din e-post? Det enklaste sättet att göra detta är att kryssa i rutan onlineversion av WWF-tidningen på wwf.fi/tukijapalvelu. Kom ihåg att ange den e-postadress till vilken du vill att den elektroniska tidningen ska skickas. Observera, att denna svenskspråkiga bilaga inte är inkluderad i den digitala versionen!

TA EN TITT I BUTIKEN!

GENOM ATT KÖPA WWF-PRODUKTER STÖDER DU VÅRT ARBETE FÖR NATUREN.

Ge ett mjukt handduksset som present

Handdukssetet tillverkat av rättvisemärkt bomull är en utmärkt gåva för till exempel någon som just har tagit examen eller är ägare till ett nytt hem. Detta handduksset, som finns i brunt eller mörkgrått, innehåller en badhandduk och en handduk.

kauppa.wwf.fi

© MAJU KIMPI-SALO / WWF